

V pevskem raju zdaj razhaja,
 Ki Slovence nas navdaja,
 Tvôga duha silna moč;
 In Slovenija krog glave
 Ti ovija venec slave,
 Venec vedno nevenjoč!

Vse je kakor z nekako pobožnostjo v serce popivalo sladke mile in krepke glase te pesmi, za katero je gospod Nedwed, znani mojster pevstva, napev naredil, in nekako neizrazljivo ginjenje je prevzelo vse, ko je gospa Lehmann - ova pri besedah:

In Slovenija krog glave
 Ti ovija venec slave

kot Slovenija krasno oblečena lovorov venec položila na glavo Vodnikove podobe, katero je naš domači umetnik gospod Zajc iz mavca (gipsa) kaj mojstersko izobrazil, V tem slovesnem trenutku ni bilo ploskanja, — tako so bili vsi ginjeni; še le potem, ko je padal venec za vencom pred podobo, so se serca unele in s sto in sto glasnim: „Živio! živio Vodnik!“ napolnovale gledišče.

Vsaka naslednjih pesem je bila od domorodnih gospodov in gospodičin preljubo pevana in od poslušavcov z veselim ploskanjem sprejeta; nekatere so mogli celó ponoviti: „Veršac“, najkрасnejšo Vodnikovo pesem, je govoril gospod U. tako iskreno in razločno, da ni bilo, ko jo je doveršil, ploskanja ne konca ne kraja, kakor tudi, ko je bila „Budnica“ v koru z glasbo peta, s katero je bila beseda sklenjena.

Po tem ko smo toliko veselje v spomin Vodnika užili, se je spodobilo, se tudi duše rajnega spomniti. Zavoljo tega je bila v cerkvi častitlj. o. o. Franciškanov 6. t. m. predpoldne ob desetih slovesna črna maša z bilami, pri kateri je bila veličastna pesem: „Dies irae“, peta, katero je Vodnik poslovenil in gospod Kamilo Mašek za to v glasbo djal.

Nej nam bo pripušeno, v sklepu tu sém pismo postaviti, katero je častitljivi gosp. Franc Pustaverh, kaplan v Tuhinskem Šmartnu zastran Vodnikove podobe pisal gosp. uredniku „Novic“:

„Tudi jez imam podobo slavnega Vodnika, katero sem si sam naredil po podobi, ki je bila takrat v licealni bukvarnici. Ta bukvarniška podoba je bila na slonovo kost malana, kaka 2 palca dolga in 1½ palec široka, prav umetnega dela. Zad je imela podpis malarja, pa imena se ne morem spomniti z letnico 1804. Poznej sem zvedil, da je bila imenovana podoba ukradena. Gospod bukvarničar M. Kastelic, ko je zvedil, da imam jez eno po uniukradeni posneto podobo, me je prosil, da sempo svoji še eno naredil za bukvarnico, in ta se še zdaj v bukvarnici znajde. Ker sem jo pa v naglici, in tudi v majhni meri naredil, bi utegnila ta, ki jo imam še zdaj, biti boljša od une. Meri 3 palce na dolgo in 2½ na široko in je z oljnatiimi barvami na platno delana v letu 1847. — Če bi Vam mogel vstreči ž njo, jo rad pošljem v Ljubljano. Posnel sem pri njenem izdelovanju, kolikor je samouku mogoče, natanko original, to se vé da z posojevanjem se mi je tudi že nekoliko ogulila. Ali ima znabiti bukvarnica še kako drugo podobo rajkega Vodnika ali ne, mi ni znano. Drugej mi tudi še ni nobena v roke prišla, kakor velika v kamnotisu, ki je po tisti narejena kakor moja in v Koledarčku.“

Na to je gosp. dr. Bleiweis gosp. Pustaverhu pisal za podobo; domoljubni gospod jo je berž poslal, da je gosp. Zajc*) še nekoliko svojo podobo po nji izdelal.

*) O tem še premalo znanem umetniku bo gospod dr. Lovro Toman v „Novicah“ obsirneje govoril.

Gotovo se bo podobica, ktera je zginila iz bukvarnice, še kje hranila in kdor vé za-njo, bo vstregel enako željam vseh Slovencev, kakor tudi pokazal svojo domoljubnost, ako si prizadene, da pride zopet na mesto, kamor je bila sperevega namenjena. Fr. Malavašič.

Novičar iz raznih krajev.

Iz Dunaja. Po zaukazu gospoda ministra notranjih zadev izhaja na Dunaji po dvakrat v mesecu časopis z naslovom: „Bibliographisches Centralorgan des österr. Kaiserstaates“; vrednik mu je dr. Konstantin žl. Wurzbach.

— „Krakauer Ztg.“ terdi, da je bil rajnki maršal Radecki berž ko ne poljskega rodú. Temu nasproti pa piše „Prager Ztg.“, da se dajo z vso gotovostjo maršalovi prededi na Českem dokazati nazaj do leta 1387.

— Mraknjenje lune 27. t. m. bo, kakor zvezdoslovci zagotovljajo, prav znamenivo; začela se bo luna pomračevati kmalo po desetih zvečer in bo pomračena do jutra, kar se bo v celi Evropi vidilo.

— Hiša za avstrijske romarje v Jeruzalemu je dodelana in gosp. Endlicher, kateri je zidanje vodil, se je že na Dunaj vernil. Sozidana je od zunaj iz belega in rudečega kamna. Hiša stoji v vertu, je 25 sežnov dolga in 11⅓ sežnov široka in ima eno nadstropje, 25 večjih ali manjih stanic, v katerih se bo, če bo treba, 100 romarjev nastanilo. — Drug časnik pa piše, da še ni dodelana.

— „Oesterr. Ztg.“ piše: V mesecu aprilu t. l. bodo, kakor je slišati, vojaki vsih čet perve armade na Dunaj prišli, mestno ozidje poderat. Kamnja, ki ga bodo dobili iz ozidja, bo dovolj za temelje vsih cesarskih poslopij, ktere bodo zidali.

— Vsih katoljskih škofijstev je 830, katerih je v Evropi 620. Po primeri jih je na Italijanskem največ, namreč 275. V našem cesarstvu je 82 škofijstev.

Iz Benetk. Častitljivi gospod Ramazzoti, dosedanji škof v Pavii, je od Nj. c. k. apost. Veličanstva kot benečanski patriarh izvoljen.

Iz Prage. Spominek, ki ga bodo postavili Radecki-tu v Pragi, bo veljal kakih 80 tavžent goldinarjev; v oktobru tega leta bo dodelan.

— V nedeljo teden so našli v samotnem poslopji vinograda „Hercovka“ moža, ženo in hčer mertve. Pred več dni jih je hlip premoga zadušil. Truplo odrasne hčere je bilo objedeno od mačke, ktera je živa ostala in prisiljena bila, se trupla lotiti, ker ni imela družega živeža.

Iz Ogerskega. V Rožnu so vpeljali kaj prikladno kazen zoper zanikerno obiskovanje nedeljske šole. Za vsako po lastni krivici zamujeno uro mora namreč rokodelski učenc en teden več služiti, kakor je bil pogojen čas za službo v uku.

Iz rusovskega Poljskega. Čudna pravda nekega poljskega kmeta z nekim poljskim judom bi utegnila sodnikom zlo glavo beliti. Kmet je namreč z judom v kerčmi žganje pil in temu 3 tolarje ponudil, če si dá svojo dolgo brado odrezati. Jud mu odgovori: Svojo brado in še tri tolarje ti dam, če si daš dva kočnika izruvat. Kmet se vdá v to, gré k brivcu in si dá dva svojih zdravih kočnikov izruvat. Zdaj je imel jud svojo obljubo spolniti, pa branil se je in ni plačal ne treh tolarjev in ni dal si brado odrezati. Kmet je tožil juda zavolj nespolnjene pogodbe. Kako je pravda iztekla, se še ne vé.

Iz Erdeljskega. „Kronstädter Ztg.“ piše: Hudi mraz 18. januarja naših sosedov v H. ni overal, nove skušnje v kmetijstvu delati. Vsled stave je namreč ta dan kosilo 5 kmetov na senožeti. Vsi memo potujoči so se čudili nad tem. Po stavi bi bila imela ta košnja tri dni terpeti in kosci bi bili imeli v senci pod verbami kósiti. Pa že prvi dan je pokazal, da je ta novi način kmetovanja piškav, ker je mraz kosce domú za peč pognal in eden njih je mogel z ozebljenimi nogami namesti sená se sam peljati.

Iz Nemškega. Ob pol ene popoldne 8. t. m. je označeno streljanje s topovi in zvonjenje vsih cerkvá, da sta se pripeljala nova zakonska v Berlin. Vse se veseli in raduje zavoljo tega zakona.

Iz Italije. Kakor povsod, je tudi na Italianskem letos huda zima. Tako so imeli v Turinu od 8. januarja do 3. februarja neprenehoma 4 do 14 stopinj mraza; v Rimu so imeli 30. januarja nenavaden mraz in ljudje so hudo boleli; še celo v Palermi, na sicilianskem otoku, je 23. in 24. januarja tako sneževalo, da je bil ves otok s snegom pokrit.

— Iz Turina je povedal telegraf 8. t. m., da zahteva francoska vlada od sardinske, da naj bodo prihodnje izbrani, pa ne po lozu izvoljeni sodniki sodili v tiskinih zadevah.

— Iz Napola 16. januarja: Častitlj. dr. Knoblehar je po prehlajenju hudo zbolel. Pluća so se mu unele.

Iz Francozkega. Nek gospod Carteron je našel zmes, ktera stori vsako reč, ki je z njo pomazana, nezgorljivo. Skušnjo so storili te dni blizo Pariza na mnogih rečeh in se je povsod prav koristna pokazala.

— Dosedanji minister notranjih zadev, Billault, je odstopil in general Espinasse je prevzel njegovo mesto. Ta general je imel arabskega konja, kateremu je dajal vsak dan kosček cukra z ustmi. Enkrat je hotel konj cukra prijeti z zobmi, pa lice svojega gospoda je prijel in odtergal. Od tistihmal nosi Espinasse umetno narejeno lice.

— Pravda zoper Orsini-ta in njegove pomagače bo prišla berž ko ne, 22. t. m. pred porotno sodnijo.

— 5. t. m. so se začeli posvetovati o postavi zastran varstva v 7 oddelkih postavodajnega zbora.

Iz Turškega. Iz Egipta pišejo: Nekaj dni sem je v Aleksandriji in v okolici nenavadno mraz; čuden prikazek je Egipčanom to, da v nekterih južnih seliših po močirji cele ploše ledú nahajajo. Tudi v Smirni je hud mraz in veliko snega. V Carigradu od leta 1849 niso imeli toliko snega, kakor to zimo. Več čevljev visok leži po polji in strehah. Več strehá lesenih hiš se je že vderlo pod snegom, ki v tem kraji ni dosti menj redek kakor bela vrana. Tudi mnogo psov je v hudem mrazu poginilo, katerih več sto in sto pod milim nobom živi brez gospodarjev.

— Fuad paša bo šel, kakor je slišati, v Pariz kot namestovavec Turčije k zboru zastran Moldove in Valahije. Turška vlada se marljivo peča s sestavljanjem vodil, po katerih se bo Fuadu v Parizu ravnati.

— Etem paša gré kot izredni komisar turške vlade v Serbijo.

— Najnoveje novice iz Ercegovine naznanjajo, da so se vstajniki in Turki 11. t. m. pri Zubcih vdarili. V začetku so bili Ercegovinci in Černogorci nazaj potisnjeni, pozneje pa so neredovne turške čete na planoto zagnali, kjer so jih pa turški topniki vstavili, da niso mogli več naprej.

Iz Angležkega. Zadeva o političnih begunih je v nočni seji deržavnega zbora 9. t. m. se precej izsnovala, ker so načert postave zastran zarot na Angležkem storjenih zoper ljudi unanjih dežel z 299 glasovi proti 99 poterdili. Lord Palmerston se je v tej seji v eni najtežjih zadev mojstra pokazal, in tako se smé zopet terdno vvesti na stol, kateri se je pretečene dni že precej začel pod njim majati. Sploh pa se smé reči, da je sedanji angležki deržavni zbor precej vihravast; India, Kina in najbolj razmere do francoske vlade so reči, zavoljo katerih mora angležka vlada marsiktero debelo slišati, ktero ji odborniki deržavnega zbora po angležki šegi na ušesa zatrobijo. Zlasti ne morejo Angleži pozabiti undanšnjega „Moniteurja.“ Ker je pa ta časnik francoske vlade, Angleži tudi Napoleonu in njegovim ministrom ne prizanašajo.

Kratkočasnica za poskušujo s cirilico pisana.

Spisal Jakob Sajovec.

Еден Јуд мило јока цѣло долго ноц, кадер је рабі спокорні Псалм (miserere) пѣл, дојде на версто: „Прах си ин бош прах.“ — „Неумні норц! кај јокаш?“ га толажі нѣегов товарш. „Ако би бил из злата, ин да би се морал в прах спременити, би морал згубити сто (од) за сто (100 Procent). Тако си на прах, ин бодем прах, нич не добѣш, нич не згубѣш.“

Darovi za Vodnikov spominek.

Od I.—X. naznanila . 502 fl. 42 kr.

Gospá Terezina grofinja Auerspergova	5 fl. — kr.
Gospodična Viktorija M.	1 „ — „
Neki gospod, rajnemu očetu Vodniku na čast	10 „ — „
Gospod J. Levičnik v Železnikih	1 „ — „
„ Jakob Gruden	1 „ — „
„ dr. Lušin, predsednik c. k. deželne sodnije v Temešvaru	5 „ — „
„ M. Laurič, svetovavec c. kr. nadsodnije v Temešvaru	4 „ — „
„ žlahtni Delnegro v Temešvaru	2 „ — „
„ Oblak v Temešvaru	2 „ — „
„ dr. Melé, svetovavec c. k. deželne nadsodnije v Temešvaru	2 „ — „
„ dr. Hl., svetovavec c. kr. deželne nadsodnije v Temešvaru	3 „ — „
„ Bučar, tergovec	2 „ — „
„ Robida Dragutin, c. k. profesor v Celovcu	2 „ — „
„ Enspieler Andrej, katehet v Celovcu	2 „ — „
„ Janežič Anton, c. kr. učitelj na višji realni šoli v Celovcu	2 „ — „
„ P. Maksimilian Majerič, gvardian v Ptuj	2 „ 30 „
„ D. S. R.	1 „ 36 „
„ Volčič Jožef, dekan Devinski	1 „ — „
„ Golia Jožef, kaplan Devinski	— „ 36 „
„ Sovdat Jožef, fajmošter v Kamnjah	— „ 36 „
„ Kovač Jožef, učitelj v Lipalji vasi	— „ 30 „
„ Čibašek Ivan, kaplan v Wolfsbergu	1 „ — „
„ Henrik Haufen, tergovec v Ljubljani	2 „ — „
„ Jože Blaznik	9 „ — „
„ vitez Eduard Jož, c. kr. predsednik deželne sodnije v Ljubljani	5 „ — „
„ Vodnikov učenec leta 1815, kateri je bil 14 let star, od tega gospoda zavolj izdelovanja in razpostavljanja lesenih križčikov po šolskim stolu med naukom prijazno zaverujen in prihodnjih otročarij zavarovan s tem heksametrom: Sunt pueri pueri, pueri puericia tractant	5 „ — „

Skupaj . 575 fl. 30 kr.

Loterijske srečke:

V Terstu 13. februarja 1858: 68. 37. 30. 20. 67.
Prihodnje srečkanje v Terstu bo 27. februarja 1858.

Stan kursa na Dunaji 13. svečana 1858.

Obligacije deržavnega dolga	5 % 85 1/8 fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	79 1/4 fl.
	4 1/2 % 72 1/4 „	Windišgrac. „ „ 20 „	25 1/4 „
	4 % 64 3/4 „	Waldstein. „ „ 20 „	27 „
	3 % 50 „	Keglevičeve „ „ 10 „	16 1/2 „
	2 1/2 % 41 1/2 „	Cesarski cekini.	4 fl. 45
Oblig. 5 % od leta 1851	B 94 „	Napoleondor (20 frankov)	8 fl. 12
Oblig. zemljiš. odkupa 5 %	88 1/2 „	Suverendor	14 fl. 6
Zajem od leta 1834	338 „	Ruski imperial	8 fl. 24
„ „ 1839	134 „	Pruski Fridrihsdor	8 fl. 42
„ z loterijo od leta 1854	106 „	Angležki suverendor	10 fl. 20
„ národní od leta 1854	85 1/8 „	Nadavk (agio) srebra:	na 100 fl. 5 3/4 fl.